

ویژه نامه هفته ی ولایت و عید غدیر خم (۴)

ترسیمی از مراسم سه روزه در غدیر خم

منافقین در غدیر

منافقین با احساس نزدیکی رحلت پیامبر (صلی الله علیه و آله) و آگاهی از تصمیم حضرت برای تعیین رسمی جانشین خود، دست به اقداماتی اساسی زدند و صفوف خود را برای روزهای بعد از وفات آن حضرت آماده تر کردند.

صحیفه ملعونه اول

نطفه اصلی توطئه آن گاه منعقد شد که دو نفر از رؤسای منافقین در یک تصمیم اساسی با هم پیمان بستند که: «اگر محمد از دنیا رفت یا کشته شد نگذاریم خلافت و جانشینی او در اهل بیتش مستقر شود.» سه نفر دیگر هم در این تصمیم با آنان هم پیمان شدند، و اولین معاهده را این پنج نفر در کنار کعبه بین خود امضا کردند و آن را داخل کعبه زیر خاک پنهان کردند. این ماجرا در حجة الوداع مقارن روزهایی که پیامبر (صلی الله علیه و آله) مردم را برای حضور در غدیر آماده می کرد، به وقوع پیوست. در اجرای این توطئه شوم، چهار نفر از آنان سراغ مهاجرین رفتند، و «معاذ بن جبل» که یکی از این پنج نفر بود گفت: «شما مسئله را از جهت مهاجرین حل کنید، من درباره انصار ترتیب امور را خواهم داد!» از آنجا که «سعد بن عباد» رئیس انصار، کسی نبود که با «ابوبکر» و «عمر» هم پیمان شود، لذا معاذ سراغ «بشیر بن سعید» و «اسید بن حضیر» که هر یک بر نیمی از انصار - یعنی دو طایفه «اوس» و «خزرج» - نفوذ داشتند آمد و آن دو را با خود در غصب خلافت هم پیمان نمود.

توطئه قتل پیامبر (صلی الله علیه و آله)

در حجة الوداع همان پنج نفر «اصحاب صحیفه» با نه نفر دیگر نقشه قتل حضرت را در راه بازگشت از مکه به مدینه ریختند. نقشه چنین بود که در قله کوه «هرشی» کمین کنند و همین که شتر پیامبر (صلی الله علیه و آله) سر بالایی کوه را پیمود و در سرازیری قرار گرفت سنگ های بزرگی را به طرف شتر رها کنند تا برآمد و حضرت را بر زمین بزند، و آنان با استفاده از تاریکی شب حمله کنند و پیامبر (صلی الله علیه و آله) را به قتل برسانند. بعد هم متواری شوند و خود را داخل مردم نمایند تا شناخته نشوند. خداوند تعالی پیامبرش را از این توطئه آگاه ساخت و وعده حفظ او را داد. همین که شتر پیامبر (صلی الله علیه و آله) به قله کوه رسید و به سمت پایین به راه افتاد، منافقین سنگ های بزرگ را از بالای پرتگاه به طرف شتر حضرت رها کردند. پیامبر (صلی الله علیه و آله) با یک اشاره به شتر فرمان توقف دادند، و این در حالی بود که «حذیفه» و «عمار»، یکی افسار شتر حضرت را در دست داشت و دیگری از پشت سر شتر را راهنمایی می کرد. با توقف شتر، سنگ ها رد شدند و حضرت سالم ماندند. منافقین با شمشیرهای کشیده به حضرت حمله کردند، ولی «حذیفه» و «عمار» مقابله کردند و با شمشیر به آنان حمله بردند و آنها را فراری دادند.

منافقین به پشت سنگ ها خزیدند تا خود را به قافله ملحق کنند؛ ولی با اشاره پیامبر (صلی الله علیه و آله) نوری تابید و برای لحظاتی فضا را روشن ساخت. «حذیفه» و «عمار» چهره های چهارده نفر را که پشت صخره ها پنهان شده بودند به چشم خود دیدند. آنان عبارت بودند از: «ابوبکر، عمر، عثمان، معاویه، عمروعاص، طلحه، سعد بن ابی وقاص، عبدالرحمن بن عوف، ابو عبیده جراح، ابوموسی اشعری، ابوهریره، مغیره بن شعبه، معاذ بن جبل، سالم مولی ابی حذیفه».

پیامبر (صلی الله علیه و آله) مأمور بود با آنان درگیر نشود، چرا که در آن شرایط حساس فتنه ای پیاپی می شد و زحمات گذشته در معرض خطر قرار می گرفت، و بار دیگر منافقین به مقاصد خود دست می یافتند.

صحیفه ملعونه دوم

پس از ورود به مدینه، منافقین در خانه ابوبکر جلسه مهم دیگری تشکیل دادند. در این مجلس سی و چهار نفر از بزرگان منافقین که اغلب پس از رحلت پیامبر (صلی الله علیه و آله) در رأس امور قرار گرفتند شرکت داشتند. هر یک از اینان یا از رؤسای قبایل بودند یا گروه‌هایی از مردم را همراه خود داشتند که از جمله آنان ابوسفیان و پسر ابوجهل و خالد بن ولید بودند. در این جلسه اساسنامه نقشه‌های آینده را تنظیم کردند و همه افراد طوماری را امضا کردند؛ و آن را به ابوعبیده جراح سپردند تا به مکه ببرد و در کنار صحیفه اول در کعبه پنهان کند. اگر چه منافقین به تصمیمات خود جامه عمل پوشاندند، ولی نور غدیر در طول پانزده قرن تعداد بسیار زیاد شیعیان و محبین اهل بیت (علیهم السلام) را در بلندای تاریخ و پهنه جهان رقم زده؛ و آفتاب ولایت را همچنان در مناطق مختلف دنیا درخشانده و تابناک جلوه‌گر ساخته است.

نگرشی به اهداف خطبه غدیر

برای درک اهداف پیامبر (صلی الله علیه و آله) از خطابه غدیر، در نظر گرفتن شکل مخصوص سخنرانی که به حالت قیام بود، و شرایط استثنایی گوینده و شنوندگان از نظر تقارن با حج و شدت گرما و مکان خاصی که قبل از تقاطع جاده‌ها و متفرق شدن مردم در نظر گرفته شده بود، و اینکه مخاطبین غدیر را جمعیتی به تعداد کل مسلمین جهان تا آخر روزگار تشکیل می‌دادند، ضرورت دارد.

با این مقدمه است که می‌توان پایه‌های فکری که پیامبر (صلی الله علیه و آله) در این خطبه، به عنوان خط مشی دائمی مسلمین تعیین کردند به دست آورد. با این نتیجه‌گیری‌ها معلوم خواهد شد که گمراه کنندگان امت و تحریف کنندگان دین خدا چگونه رو در روی خدای تعالی و پیامبرش ایستادند و مردم را از صراط مستقیم منحرف کردند.

محور سخن در خطابه غدیر

محور سخن در سخنرانی پیامبر (صلی الله علیه و آله)، ولایت دوازده امام (علیهم السلام) و شئون امامت ایشان است و حضرت از سه موضوع خارج نشده‌اند:

مواردی از خطبه صریحا درباره ولایت و امامت دوازده امام (علیهم السلام) است. مواردی دیگر به عنوان مقدمه چینی و تمهید برای مسئله ولایت، و مواردی هم در بیان شئون امامت و درجه اعلای ولایت امامان و فضایل ایشان و برنامه‌های اجتماعی آنان، و نیز درباره دشمنان ایشان و رؤسای ضلالت و انحراف است.

نیمه اول خطبه مربوط به اصل مطلب یعنی اعلان رسمی ولایت ائمه (علیهم السلام) است. در نیمه دوم پس از فراغت از موضوع اصلی، به توضیح آن پرداخته‌اند. در پایان، نماز و زکات و حج و امر به معروف و نهی از منکر را یاد آور شده‌اند و ارتباط آن را با ولایت بیان فرموده‌اند.

امروز آن روز است؛ روزی که دل شیعه از شوق تپید، روزی که آن برکه کوچک، اقیانوسی بزرگ شد؛ اقیانوسی بزرگ که در آن، قطره‌های زلال معرفت می‌جوشید و می‌جوشد تا ابدیت؛ ابدیتی که در آن، قلب‌ها با هم یکی است؛ قلب‌های پر خروشی که آن برکه کوچک را اقیانوسی بزرگ کرده است؛ اقیانوس بزرگی که در دل هر شیعه می‌تپد و می‌تپد و می‌تپد و از صدای تپش آن، گوش جهانیان پر است. غدیر، محمد (ص)، علی (ع) و دیگر پیچ!

ادامه دارد....